

Arbeid med gassanestesi og kontroll av apparater for gassanestesi til dyr ved _____institutt/avd.

1. Formål

Prosedyren skal bidra til at ansatte og studenter ikke eksponeres for anestesigasser utover et akseptabelt nivå, [og at det utøves spesiell aktsomhet for gravide og ammende arbeidstakere.](#)

2. Ansvar

Instituttstyrer/avdelingsleder har ansvar for at prosedyren implementeres og følges opp ved enheten (ref.1-3).

Eier/ansvarshavende av apparat med tilhørende utstyr har ansvar for at manualer og veiledninger finnes tilgjengelig, og at det gis opplæring til brukere.

Den enkelte bruker har ansvar for selv å teste apparat og utstyr før bruk og melde fra til eier/ansvarshavende ved feil og mangler. Ved feil på utstyr, dårlig ventilasjon eller andre avvik og uønskede hendelser skal det fylles ut avviksskjema som sendes Beate Kluge, Dyreavdelingen.

3. Gjennomføring

3.1 Opplæring og informasjon

Alle som skal arbeide med gassanestesi skal kjenne til HMS-databladene for de aktuelle anestesigasser som benyttes. Alle brukere av anestesigassapparater skal ha opplæring på stedet i riktig bruk av personer som har godkjenning til dette.

3.2 Kontroll av utstyret

Alle anesthesiapparater skal ha en unik ID og utstyret skal være merket med denne. Utstyret skal inspiseres visuelt og trykktestes før bruk og det skal føres journal for testing og vedlikehold av alt utstyr. Vedlagt eksempel på apparat-journal.

- *Visuell kontroll:* Visuell kontroll innebærer å se etter sprekker, hull på slanger, koplinger og ventiler. Defekte slanger/koplinger skal erstattes.

- *Tetthetskontroll:* Det skal etableres rutiner for tetthetskontroll av apparatene før bruk (etter leverandørens anvisning). Bruksanvisning for hvordan tetthetskontroll skal finnes i tilknytning til apparatet og nødvendig utstyr skal være lett tilgjengelig.
- *Vedlikehold:* For alle anesthesiapparater skal det føres journal for service og vedlikehold. Ved alle anesthesiapparater skal det finnes bruksanvisning for bruk og tetthetskontroll, hvem som er eier/ansvarshavende for utstyret og til hvem man skal melde fra til om feil på utstyr.
- *Ekstrautstyr* (slanger, koplinger) skal finnes tilgjengelig. Slinger har begrenset levetid. Dette må det tas hensyn til i vedlikeholdsplanen for utstyret. Man skal aldri låne deler fra et annet anesthesiapparat. Medisinsk teknisk avdeling på sykehuset har lang erfaring med reparasjon og service på gassanestesi apparater.

3.3 Andre tiltak

- Det skal fortrinnsvis arbeides i avtrekk eller med punktavsug.
- Gjennomføring av eksponeringskontroll ved målinger.
- Løpende evaluering av opplæringsprogram og informasjon til brukere
- Periodisk kontroll av loggbøker for hvert apparat i forbindelse med HMS-runde.
- Behov for periodisk teknisk kontroll av anestesigasseapparatene må vurderes.

3.4. Gravide

- Skader på fruktbarhet og foster er de best dokumenterte helseeffektene ved eksponering for narkosegasser. Arbeid med gassanestesi for gravide og ammende, eller for kvinner/menn som ønsker å bli foreldre, forutsetter derfor at arbeidsgiver kan dokumentere tilfredsstillende arbeidsforhold. Dette innebærer registrering og risikovurdering av generelle arbeidsrutiner, samt individuelle arbeidsbetingelser (jf. denne retningslinjen). Arbeidsgiver skal informere arbeidstaker om resultatet av risikovurderingen. Gravide eller ammende arbeidstakere skal under ingen omstendigheter settes til arbeid dersom risikovurderingen viser at arbeidet kan medføre risiko for forplantningsskade. Arbeidstaker har også, basert på egen vurdering av situasjonen, anledning til å avstå fra videre arbeid med gassanestesi
- Et alternativ til gassanestesi kan være å gi anestesi som injeksjon.

4. Referanser

1. Forskrift om systematisk HMS-arbeid
2. Forskrift om forplantningsskader og arbeidsmiljø.
3. Kjemikalieforskriften

4. Grunnlagsdokumenter for fastsetting av administrative normer for hhv isofluran og lystgass, Direktoratet for arbeidstilsynet, 2000.

5. Vedlegg

Eksempel på protokoll for kontroll av anestesigassapparater

PROTOKOLL ANESTESIGASSAPPARATER (Vedlegg til prosedyre)

Apparat nummer/id	
Eier av utstyret	
Kontaktperson v/feil	

Sjekkliste for apparatnummer

Dato	Visuell kontroll	Trykktest resultat	Meldt feil	Skiftet deler	Annet	Signatur